

A globalizáció értelmezése

A gazdasági globalizáció. Globális világgazdaság

A globalizáció fogalmát nem könnyű meghatározni. Az általánosabb és közismertebb vélekedések a kommunikációs lehetőségeket, az internet nyújtotta előnyöket, a gondolatok, eszmék és különféle kulturális jelenségek szabad áramlását, a populáris kultúra nemzetek fölöttivé, világméretűvé válását értik alatta.

Fontos azonban felismerni, hogy mindezeket megelőzte egy gazdasági globalizációs folyamat. Szűkebb értelemben a globalizációs folyamatot a gazdasági szereplők függvényében érdemes megvizsgálni.

A globális világgazdaság az egész világot behálózó gazdasági rendszer.

Az életmód globalizálódása

A gazdasági globalizáció megteremtette a feltételeit annak, hogy a legkülönbébb értékek, gondolatok, ideák, szemlélet- és életmódok bekerüljenek a világ vérkeringésébe és hassanak egymásra. A globalizáció következményeként könnyen előfordulhat, hogy egy-egy ország társadalmi csoportja (pl. „orvosok”, „mérnökök”, „újságírók”) jobban tud kapcsolódni és kötődni, egy másik ország hasonló csoportjához, mint saját országában a tőle idegen, vagy más helyzetben lévő társadalmi csoportokhoz.

A globális fogyasztói társadalom globálisan megjelenő életmódokat és mintákat jelenít meg, melyek hatással lehetnek az életüket alapvetően lokális környezetben leélő társadalmi csoportokra is.

Mindennek szimbólumai azok a globális termékek, vállalatok,

üzlethálózatok, amelyeket a Föld legkülönbébb pontjain fogyasztanak, illetve használnak az emberek.

A globalizáció társadalma
(ázsiai, európai, afrikai, ausztráliai, amerikai emberek)

Pozitív és negatív vélemények a globalizációról

A globalizációs folyamatot számos kritika és bírálat éri, miközben előnyeit is sokan élvezik.

A pozitív vélemények között első helyen szokott szerepelni, hogy a globalizáció hatalmas lehetőségeket ad a világméretű szegénység leküzdéséhez. A legszegényebb országok az általuk is megvásárolható modern technika vívmányainak segítségével (pl. számítógép, internet, mobil telefon, GPS, stb.), könnyen bekapcsolódhatnak a globális térre „szűkült” világ gazdasági vérkeringésébe és leküzdhetik nehézségeiket. Rengeteg olyan munka közül is válogathatnak, amire korábban nem volt példa.

A globalizációs folyamatok (majdnem) mindenki számára megteremtették a hírek és az információ megszerzésének lehetőségét. Az információ szabad áramlását a globalizáció pozitív eredményei közé sorolják, mint ahogyan azt is, hogy meggyorsította (illetve meggyorsítja) az európai-amerikai gazdasági hegemonia térvesztését.

Jóval több kritika éri a globalizációt, mint amennyi pozitív vélemény megfogalmazódik mellette, ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy a modern ember életének elválaszthatatlan részévé vált például az internet is, amit szintén a globalizáció egyik termékének lehet tekinteni.

A negatív kritikák között előkelő helyet foglalnak el azok, amelyek szerint a kisebb-nagyobb közösségeket tönkreteszi a globalizációs „egyen kultúra”, ami ráadásul leginkább amerikanizálódást jelent.

A globalizáció lehetőséget nyújt arra is, hogy a szegényebb országok munkaerejét a gazdagabbak kizsákmányolják. Az ún. sweatshopokban (rendkívül rossz munkakörülményeket biztosító kisebb üzemegység a gazdaságilag fejletlenebb országokban) lehetetlen körülmények között dolgoznak az emberek, megdöbbentően kevés pénzért, ráadásul gyakran előfordul az is, hogy a munkások: gyerekek. Ezek a manufaktúraszerűen működő egységek nem ritkán egy-egy gazdag ország nagyvállalatának bedolgozó részlegei. Az így elkészíthető olcsó termékek ugyanakkor tönkreteszik a gazdaságilag fejlettebb országok egy-egy iparágát (pl. európai textilipar – olcsó kínai textilárak).

A globalizáció elősegítette a tehetséges emberek elcsábítását, az „agyelszívást” is (brain drain) az egyik országból a másikba.

Egyértelműen a negatív hatások közé sorolhatjuk az illegális pénzmozgásokat, a fegyver- és kábítószerkereskedelem világméretűvé válását, illetve a betegségek gyors terjedését és a környezetpusztítás globálissá válását.

Forrás:

<http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/termesztudomanyok/foldrajz/tarsadalomfoldrajz/vilaggazdasag/globalizacio>

